

Varsinais-Suomen maakunnallinen ilmastovastuujaosto 16.5.2024

ASIALISTA

Paikalla: Karulinna, Launto-Tiuttu, Heikkinen, Siitonen, Somerpalo, Jylhä, Rautalin, Salminen, Leskinen, Kaskinen, Wirén, Myllykoski, Törmä, Metsänranta, Tuovinen, Veck, Kallio, Ranta

Ennen kokousta jaoston jäseniä kiersi tutustumassa Lounavoiman laitokseen ympäristöinsinööri Markus Kylliäinen sekä palvelupäällikkö Elina Annalan johdolla.

1. Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 10.00
Puheenjohtaja kertoi havaintoja jaostolle tehdystä kyselystä, jolla kerättiin palautetta ja kehittämissuhteita jaoston toiminnasta.
2. Asialista hyväksyttiin työjärjestykseksi
3. **Kiertotalouden näkymiä Lounais-Suomen jätehuollon silmin**

Lounais-Suomen jätehuollon tutkimus- ja kehitysvastaava Miia Jylhä alusti aiheesta, esitys on muistion liitteenä. Jylhä kertoi LSJH:n toimintakentästä, joka laajentunut viime vuosina, mm. Uusikaupunki liittynyt. Jätelain muutokset tuoneet paljon uusia velvoitteita (mm. biojätteen keräysvelvoite). Poistotekstiilien jalostuslaiton ollut vuosia valmistelussa, mutta haaveesta kuitenkin luovuttiin, sillä tuottajavastuu tulossa jollain aikavälillä. Näin ollen kuntien ei ole järkevää investoida suurempaan laitokseen. Edelleen jatketaan kuitenkin tekstiilien keräyksen ja hyödyntämisen kehittämistä.

Ajankohtaisia asioita ovat myös yritysten kestävyysraportoinnin (CSRD) tuleminen, sekä sako- ja umpikaivolietteiden keräyksen ja käsittelyn kokonaisuus. Sen käsittelykapasiteetti täytyy varmistaa ja huolehtia jatkosta. Jos jätteenpolto siirtyy päästökaupan piiriin, se tulee vaikuttamaan mm. taksapolitiikkaan ja energiaratkaisuihin. Mietinnässä myös pakollinen sekajätteen esikäsittely.

Päästövähennystavoitteet ovat vuoteen 2025 saakka: kaatopaikoille, jätteenkäsittelylle ja kuljetuksille. Hiilineutraaliustavoitteita ei ole mahdollista saada nolnaan vielä pitkään aikaan, sillä kaatopaikkojen tuottamia päästöjä on vaikea nopeasti saada laskemaan. Toimia kuitenkin tehdään aktiivisesti. Esimerkkinä Rauhalan pintajäteurakka sekä Topinojan pintarakenteiden kehittäminen. Topinpuiston uusi lajitteluasema, mihin kohdentuu myös investointeja. Kiertotalouden vierailukeskuksen osalta ideoita edelleen kuullaan mieluusti.

Lounapuiston kiertotalousalueella kaatopaikkakaasun metanointi koetoiminta onnistui hyvin. On haettu investointitukea jatkohankkeelle, jotta saataisiin tuotettua liikennepolttoainetta. Edelleen täytyy suunnitelmia tarkentaa, sillä muutokset maailmalla ja toimintaympäristössä vaikuttavat. Jätteenpolton osalta ei ole näköpiirissä, että se loppuisi, sillä edelleen on paljon

sellaisia tuotteita, joille ei ole hyödyntämismahdollisuuksia. Yhdyskuntajätteen määrä kuitenkin vähenee, kun suurempi osa kierrätettävistä materiaaleista poistuu poltosta. On tärkeää seurata, mihin yhdyskuntajätteen kehitys etenee. Mitä jätettä on tulevaisuudessa ja mitä se edellyttää käsittelyltä

Kuntien jätehuolto-yhtiö on yhteistyön mahdollista, osa useampia arvoketjuja ja näin ollen monenlaisen yhteistyön mahdollistaja. Toimintaa rajaa ja ohjaa jätelainsäädäntö sekä hankintalaki. Taksaohjaus on myös otettava huomioon toimintaa kehitettäessä. Materiaalien kierrätysasteen osalta haastava tilanne. Edelleenkin markkinat eivät ohjaa siihen, että kierrätysraaka-aineilla olisi kysyntää. Käsittelyprosessit niin haastavia, että materiaalien kustannus nousee haasteeksi. Tavoitteena ollut saada nostettua esille liiketoimintamalleja jätteen ohjaamisesta uudelleenkäyttöön. Yhteistyötä kaivataan myös edelleen kiertotalousmyymälän kehittämiseen.

4. Tiedepuiston kiertotalouden ajankohtaiskatsaus

Turun kaupungin Erityisasiantuntija (kiertotalous & vihreä siirtymä) Nea Metsänranta antoi katsauksen Turun tiedepuiston ajankohtaisiin kiertotalouskysymyksiin. (esitys liitteenä) Tiedepuisto on kokeilu- ja kehitysalusta, johon on tarkoitus saada kokeiluja ja toimenpiteitä yhdessä sidosryhmien ja korkeakoulujen kanssa. Työ jatkuu nyt teemaryhmissä, joihin aktiivisia ja kiinnostuneita sidosryhmiä kannustetaan mukaan. Energiakysymysten osalta teemaryhmän työskentely käynnistyy hiukan myöhemmin, mutta myös siitä tiedotetaan.

Metsänranta esitteli käynnissä olevia kiertotalousratkaisuja- ja hankkeita alueella. Massojen välivarastointialuetta suunnitellaan palvelemaan alueen rakentumista niin, että kysyntä ja tarjonta maamassojen osalta kohtaisi paremmin. Valmisteilla on myös kokeilupurku, jossa vanha rakennus puretaan osia ehjänä säilyttäen. Purkumateriaalien uudelleenkäytön osalta on vielä paljon kehitettävää, joten kokeilu on hyvä tapa perehtyä aiheeseen syvemmin. Kupittaan kärjen vastuullisuusmanuaalissa on koottu yhteen tavoitteita, joilla kupittaan kärjen toimia toteutetaan mm. vähähiilisyttä ja energiatehokkuutta, energiaratkaisuja sekä biodiversiteettiratkaisuja. Kärkipuhetta -tilaisuus 21.5., tervetuloa mukaan keskustelemaan ja kysymään.

Metsänranta kertoi myös muista Turun kaupungin kiertotalouden ajankohtaisista asioista. Valmistelussa on Turun sitoumus kansalliseen kiertotalouden Green Deal -sitoumukseen. Valmisteilla on myös asuinkerrostalojen hiilijalanjäljen raja-arvon hyödyntämisen selvitys. Kaupungin investointeja on käyty läpi taksonomiakriteereiden näkökulmasta. Selvitys kaupungin kiertotalousohjeistuksesta valmisteilla.

5. Miten mukaan Kiertotalouden Green Dealin?

Yrityssalon erityisasiantuntija Jussi Somerpalo kertoi mahdollisuudesta liittyä kansalliseen kiertotalouden Green Deal -sitoumukseen. (esitys liitteenä) Kyseessä on TEM:n johdolla valmisteltu kokonaisuus, jolla kiritetään kiertotalouden toimia, mukana 80 eri toimijaa. Vapaaehtoinen sitoumus, jolla sitoudutaan vähentämään luonnonvarojen käyttöä. Jaettu

toimenpidealueisiin. Osallistuva toimija valitsee toimia vähintään kahdelta toimenpidealueesta, organisaatio konkretisoi toimenpiteet oman toimintansa näkökulmasta. Toimien edistymisestä raportoidaan Sitoumus 2050 -alustalla. Tarkoituksena on kansallisesti saada kilpailuetua ja liiketoimintaa liittyen myös huoltovarmuuteen.

Salon kaupunki valmistelee mukaan lähtemistä, muutosalueina materiaalitehokas energiajärjestelmä sekä Uudistuva ruokajärjestelmä. Toimenpiteinä voisivat olla esim. hukkalämpöjen hyödyntäminen, lämpövarastot ja hiilidioksidin talteenotto. Vielä hiukan epävarmuutta on siinä, että millaisia toimenpiteitä on tarkoituksenmukaista nimetä. Myös pohditaan, että tarkastellaanko koko kaupunkikonsernia vai yhtiöitä erikseen. Valtakunnallisessa kiertotalouden EAKR-rahoituksessa sitoutumisesta Green Dealiin on etua. Kaikkia organisaatioita kannustetaan arvioimaan mahdollisuuksia lähteä mukaan.

6. Tiedoksi tuotavat asiat

Tiedoksi juuri julkaistut päästötiedot.

Sovittiin, että syyskuussa seuraava kokous Qvidjan tilalla. Ehdotus päiväksi on 10.9. Lisäksi ehdotettiin mahdollisia muita vierailukohteita, mm. Livian Vesistöpolku.

Minna Rautalin kertoi Suomi-Areenassa 26.6. järjestettävästä Metsäkeskustelusta

7. Kokous päätettiin klo 11.35